

Poliittisesti ja industria-
lisesti yhdistyneet köy-
hällistön voimaa ei mi-
kään mahti maailmassa
voi kukistaa.

TOVERI

The circulation of the
Toveri is greater than
the combined circulation
of all other newspapers
printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA
ORGAN OF THE WORKING CLASS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY SOCIALIST DAILY IN THE WEST

No. 187 186

Tiistaina, Elok. 13.—Tuesday, August 13.

1918.—YHDESTOISTA VUOSIK.—VOL. XI.

Seattlen venä- läiset pitäneet suuren protes- tikokouksen

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
(U. P:n sähkösanomia Toverille)
Vaatiin Yhdysvaltoja tunnustamaan Venäjän soviettihallituksen ja pannaan vastalauseeseen sekaantumisen johdosta Venäjän asioihin, venäläiset pitivät suuren joukkokokouksen More-teatterissa lauantai-iltaa.
Päätöslause hyväksyttiin, jossa tuotiin esille seuraavaa:
"Me, Seattlen venäläisten työmiehenä, yhteisöimmässämme kaupungin kansalaisten kanssa, vakavimmin pyydämme Yhdysvaltain presidenttiä virastojensa kautta tunnustamaan soviettihallituksen, joka on Venäjän kansan ainoa voimava ja luoma hallitus, sekä peruttamaan väkivaltaisen sekaantumisen, joka on jo tapahtunut useissa kohdissa Siperiassa, ja asettamaan tilalle taloudellisen vuoro- ja kaupan lämpimien kauppa-suhteiden ja paremman yhteisymmärryksen aikaansaamiseksi Yhdysvaltain ja Venäjän kansojen välille, joka poistaisi Venäjän kansassa asustavan epäystävällisen mielen tilan Amerikkaan vastaan ja jälleen avaisi tien ystävyyteen, joka on niin tarpeellista ei ainoastaan Amerikalle vaan koko maailmalle."

SOTAUUTISIA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
(U. P:n sähkösanomia Toverille)
Saksalaisten menetykset.
Pariisi, 13 p. elok. — Echo de Parisin sotakriitikko Marcel Huttin selittää, että viime torstain ja sunnuntain välisenä aikana Picardien taistelukentällä otettiin yli 37,000 saksalaista sotavangiksi, joista 2,300 upseeria. Samana aikana valloittiin yli tuhaten suurta kannunaa ja yli 10,000 kuulariuskua. Sitten heinäkuun 18 päivän on yhteensä otettu yli 75,000 sotavankia. Marnen taistelussa valloittiin 300 kannunaa. Sotasaaliista on ollut mahdollonta laatia virallista luetteloa.

Tilanne Picardiassa.
Pariisi, 13 p. elok. — Ilta-päivällä tänään ilmoitetaan: Ranskan armeijat koettavat saartaa Royea, Lassignya ja Ribecourta. Ranskalaisen painostuksen tähden saksalaiset poistuvat Ribecourin eteläpuolelta ja ovat perääntyneet 3 mailia leveältä juoksuhaudanteilta Ribecourtiin ja Baillyn välillä. Ranskalaiset valtasivat hyljättyjä asemat.
Roya ahdistetaan kovasti etelästä ja lännestä käsin. Kaupunki on näennäisesti ranskalaisen hallituksessa. Itään päin johtavat vihollisen kulkulinjat ovat pommituksen alaisia. Lassignyn ja Royen välillä oleva tärkeä metsikkö on ranskalaisilla, samoin L'Ecouvillonin kylä.
Taistelurintamalla on lähes 400,000 saksalaista.

Taistelu Vesle-joella
Veslen rintamalla ranskalaiset voimakkaassa hyökkäyksessä valtasivat takaisin Fismettes linnan väliaikaisesti menetetyt asemat. Ranskalaiset ovat saapuneet lähelle Veslen takaisin yläkoman huippu.

Viime tiedot.
Pariisi, 13 p. elok. (U. P:n kirjeenvaihtajalta.) — Kello 4:n aikana tänään ilta-päivällä saksalaiset, kerrottiin siirtävän suunnatonta sotavaraa Peronnasta. Vihollisen sotajoukot perääntyvät Sommen yli. Tiet Peronnen takana tulivat saksalaisten kuormastoista, joita koetaan siirtää turvallisempaan paikkaan.
Resson-sur-Matzin ja Orvillerin suuret miljoonittain räjähdyskuulia sisältävät ammuksivarastot, jotka saksalaiset jättivät paettaessaan, joutuivat ranskalaisen käsiin.
Liittolaisten hulluun suunnitelmaan usia liekkeitä. Oisen ja Sommen välillä on muuten hiljaisempaa.
La Pressin sotakriitikko arvelee, että ranskalaiset ovat jo piirtäneet Lassignyn, joka on jo ehkä valloitettu.

Lontoo, 13 p. elok. — Royen tyhjentäminen odotetaan tapahtuvaksi kahden vuorokauden kuluessa. Sitten hyökkäyksen alkamisen liittolaiset ovat Picardiasa edenneet keskimäärin 9–10 mailia 40 mailia leveällä rintamalla.

Zeppeliinejä tuhottu

Kaksi taas pudotettu maahan liekeissä.
(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Lontoo, 12 p. elok. — Amiraliteetti ilmoittaa, että Amelandin luona, pohjois-Hollandissa, brittiläiset ilmailijat pudottivat maahan saksalaisen ilmalaivan liekkien vallassa. Tänään pudotettiin myös toinen zeppeliin samalla tavalla Englannin itä-rannikolla. Englannissa tuhottu kone oli viimeisintä mallia.

Pellavtrustin syytösjuttu kumottu

New York, 10 p. elok. — Hallituksen nostama syytösjuttu Harvesting Manufacturing Co. vastaan on päätynyt siihen, että tuomari McHugh kumosi kanteen Juttu alettiin viime vuonna tammikuulla ja syytettiin maanviljelystrustista siitä, että se oli hankkinut monopolin meksikolaiseen pellavaan.

Saksalaiset marssivat valtaamaan Pietaria

Suomen Eduskunta on lopullisesti hylännyt kuningasesityksen

Soviettihallitus muutetaan Kronstadtin

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Kööpenhamina, 13 p. elok. — Helsingistä tiedotetaan, että saksalaiset marssivat Pietaria kohti päämääränään ottaa kaupunki valtaansa.

Amsterdam, 11 p. elok. — Esitys kuninkaan valitsemisesta Suomelle hylättiin Suomen eduskunnassa kolmannessa lukemisessa, kun esitys ei saanut tarpeellista viiden kuudenneksen enemmistöä, sillä esitystä vastaan annettiin 75 ääntä ja puolesta 38 ääntä, tiedotetaan Helsingistä kaapelisanomalla Berliinissä ilmestävälle Norddeutsche Allgemeine Zeitungille. Esitystä ei voida saada esille ennenkuin uusien vaalien jälkeen.

Edelläolevassa Amsterdamin uutisessa on virheellisesti sanottu, että esitys, tulakseen hyväksytyksi, olisi vaatinut viiden kuudenneksen enemmistön. Pitäisi olla kahden kolmanneksen. Samaten otettiin äänestystulokset myös vaihdoksissa. Esityksen puolesta lienee annettu 75 ääntä ja vastaan 38 ääntä, sillä myöskin vaivastuksessa ei olisi syytä puhua tarvittavasta kolmen-neljänneksen enemmistöstä. 76 ääntä olisi muodostanut tarvittavan kolmen-neljänneksen enemmistön ja laki olisi silloin tullut hyväksytyksi, joten tämän mukaan esitys monarkisesta hallitusmuodosta tuli syytetyksi vain yhdellä puuttavalla äänellä.

Liittolaisten konsultit vapautettu.

Pariisi, 1 p. elok. — Tukholman kautta ilmoitetaan, että Ruotsin Moskovaan toimivan lähettilään välityksellä Englannin ja Ranskan konsultit ovat saaneet vapautensa.

Tyranin murhaaja teloitettu.

Amsterdam, 12 p. elok. — Boris Danskoi, kenttämaršalkka von Eichornin murhaaja, teloitettiin lauantaina Kijeffissä.

Presidenttiä kehoitetaan hienekavijaa ahermaan ahkerammin

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Washington, D. C., 12 p. elok. — Peläten tulevana talvena tulevan hiilipulan julkaisi presidentti Wilson tänään julistuksen, jossa kehoitetaan kaivosmiehiä tekemään voitavansa hienekavainnan jouduttamiseksi. Julistuksessaan presidentti sanoo, että asevelvollisten ikärajan laajentamisen kautta tulee kaivosmiehiä vielä väkisi sotapalvelukseen, antaen siten ymmärtää, ettei hienekavijalle ammatinsa perusteella myönnettyä vapautusta sotapalveluksesta, mutta hän kehoittaa jällele jääviä kaivosmiehiä, jotka rekisteröidään säästettävään luokkaan osottamaan isänmaallisuuttaan kaivamalla hiiltä mahdollisimman paljon vakooja loistavampi "urhoomaine" olisin houkuttelevana sotarintamalla.

Uuden asevelvollisuuslain käsittely esillä senaatissa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Washington, D. C., 12 p. elok. — Johtavat senaattorit ovat täältä lähettäneet sähkösanomilla tietoja kaikille pääkaupungista poissa oleville senaattoreille, kehoittaen heitä saapumaan takaisin ensi torstai- tai 15 päivästä, jolloin senaatissa esitetään sotilaisain valokunnan määrin hallituksen uuden asevelvollisuuslain käsittelyä. Lakiehdotus tulee käsiteltäväksi senaatissa maanantaina t. k. 19 p. Senaattori Kirby valokunnassa teki yrityksen muuttaa lakiehdotusta niin, että se olisi koskeva ainoastaan 21 ikäisestä 45 vuotiaisiin saakka, eikä 18-vuotiaisiin asti. Kirbyn ehdotus hylättiin kuitenkin valokunnassa ylivoimaisella äänen enemmistöllä, mutta Kirby selitti, että hän tulee lakiehdotuksen senaatissa käsiteltäväksi ollessa tekemään uuden yrityksen muutosehdotuksensa puolesta.

SULIMO PALANUT UTAHISSA.

Salt Lake City, 10 p. elok. — Tuntamattomalla tavalla irtpääsyt tulivoi on tehnyt vahinkoa noin \$75,000 arvosta Ohio Copper Co:n sulimolla Larkissa, mikä sijaitsee Binghamista täällä samoin kuin Binghamista on lähetetty palokuntalaisia sammutustyöhön.

L. L. L. & L:n vastustamisesta vankeuteen

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Portland, Ore., 12 p. elok. — Gustave Erdman, joka oikeudessa havaittiin syylliseksi vastagitatsionin harjoittamiseen Loyal Legion of Loggers & Lumbermen liiton järjestymistä vastaan Coos Bayn tienoilla tuomitettiin pidettäväksi vankeudeksi 15 kuukautta hallituksen kuritusluonnossa McNeelin saarella. Erdman väitti, ettei hän ole kuulunut L. W. W.-liittoon, mutta tuomari Wolverton päätti hänen kuitenkin toimineen L. W. W.-liiton eduksi ja siitä syyvistä rangaistavaksi vakoilun rikkojana.

Erotut union sähköttäjä otettavat takaisin palvelukseen

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Seattle, 12 p. elok. — Tähän on postimestari Burlesonilta sähköitte saapunut määräys, että Western Union Telegraph Co:n otettava takaisin palvelukseen kaikki unioni yhtymisen tähden erotetut sähköttäjä, Burlesonin sähkösanoma kuuluu:
"Seattlen sähköttäjien rettelön suhteen on toimitettu huolellinen tutkinto ja mahdollisimman pian tulee ryhdyttäväksi toimenpiteisiin asian suhteen. Palvelukseen tulee jälleen sijoitettavaksi kaikki ne sähköttäjä, jotka unioni kuulumisen tähden ovat tulleet palveluksesta erotetuiksi."

Palkanylennystä sähköttäjille.

New York, 12 p. elok. — Täällä on ilmoitettu, että Western Union Telegraph Co. palveluksessa oleville työläisille kaikille annetaan 10 pros. palkanylennys. Ylennys lasketaan tammikuun 1 päivästä saakka ja maksetaan työläisille tähän saakka alhaisemalla palkalla suoritetusta palveluksesta korvauspalkkio. Ylennystä tulee annettavaksi noin 45,000 työläiselle.

Sukellusvene tuhottu Virginian rannikolla

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Washington, 12 p. elok. — Eräs amerikkalainen torpedovene ahdisti tänään Virginian rannikolla toimintaa sukellusvenettä pudottaen 17 syyvyslankia yrityksessään tuhota sukellusvenettä. Sukellusvene ei ilmestynyt pinnalle, mutta vedessä nähtiin paljon öljyä.
Laivastodepartmentista ei annettu päivämäärää koska tuhoaminen tapahtui. Kun sukellusvenettä nähtiin lähti torpedovenehävittäjä täyvä kyytiä paikalle. Saksalainen oimui veden alle. Kiertäen kohdalla, jossa sukellusvenettä nähtiin, torpedovenehävittäjä pudotti 15 syyvyslankia ja kun öljyä nähtiin noussevan pinnalle, laskettiin paikalle lisäksi kaksi utta latinkia.
Sukellusvenet ovat upottaneet 9 kalastuslaivaa Virginian rannikolla.

SÄHKÖSANOMATIETOJA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
(U. P:n sähkösanomia Toverille)

Sosialistipuolueen ohjelma pysyy ennallaan

Chicago, 13 p. elok. — Sosialistien kansallinen puoluekokous päättyi eilen illalla ilman, että kokouksessa olisi tehty mitään päätöstä, joka antaisi aiheetä käsitellä sosialistien muuttaneen St. Louisin edustajakokouksessa hyväksyttyä sotavastaista ohjelmaansa, huolimatta siitä, että puolueen johtajia on sen johdosta syytettävä.
"Meistä enimmät ovat jo syytettävä, niin kuinka me enää pelosia voimme muuttaa St. Louisin puolueohjelmaa", sanoi Berger puhuttaessa asiasta.

Utopussota kiihtyy Amerikan rannikoilla

Washington, 13 p. elok. — Saksalaiset sukellusvenet toimivat nykyään näennäisesti pitkin Atlantin rannikkoa Uudessa Englannista aina Etelä-Carolinnaan saakka. Laivastodepartmentista ilmoitetaan, että norjalainen höyrylaiva Somerstad on torpedoitu lähellä Fire-saarta.

Kerenski liittolaisten poliittiseksi johtajaksi

Washington, 13 p. elok. — Merkit viittaavat että liittolaiset koskevat Kerenskiä mahdollisena johtajana bolshevikkien tukkimisessa ja "järjestyksen palauttamisessa" Venäjällä. Kerenski on lähössä Arkangeeliin, ilmoitetaan viralliselta taholta.

Sukellusvene myrkytti majakka-vaestön

Washington, 12 p. elok. — Käytännön myrkytyskaasua eräs saksalainen sukellusvene teki luontain-iltaan hyökkäyksen Smith Islandin majakalle ja rannikkovartiostemalle, North Carolinassa, ilmottaa laivastodepartmentti. Kuusi miestä sai myrkytyksen, mutta ketään ei kuollut.
Kaasu vapautui sukellusveneen vedenpinnalle laskemasta öljystä. Kolme laajaa öljylammikkoa, kukin eekkerin laajuisen, laskettiin saaren lähelle. Myrkyt, joka muistutti suuresti länsirintamalla käytettyä sinappikaasumyrkyä, vaikutti 40 minuuttia.
Majakkanvartija Swahn ja hänen vaimonsa olivat myrkytetyt jenkossa. Asemalla oleva siipikarja kuoli ja suuremmat kotieläimet osoittivat vaikeita myrkytyksen oireita.

Haywood todistajapaikalla

Ominaisella johdonmukaisuudella syyttää Saksan sosialisteja sodan alkamisesta.
(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Chicago, Ill., 12 p. elok. — Wm. Haywood, joka oli vastajana todistajapaikalla L. W. W. -juttuun kuulutuslause, asetti edustajan maailmansodan puhkeamisen Saksan sosialistien kontrollille.

Haywood selitteli, että v. 1910 sosialistikongressissa Kööpenhaminassa keskusteltiin yleislakon alkamisesta sodan estämiseksi.

Sanoi saksalaisten sosialistien vastustaneen yleislakkoa niin voimakkaasti, että mitään päätöstä ei saatu aikaan. Haywood selitteli, että yleislakolla olisi sidottu kaikki sotatoimisuudet asiansanomaisissa maissa ja asiat olisivat kääntyneet kulkemaan aivan toista suuntaa.
(Näin yksinkertaisesti olisi maailmansota ollut vältetty — sanoina. Mutta olisi opettavaista tietää miten Haywood olisi järjestänyt yleislakon kaikissa maissa vastoin eri maiden hallitusten kaikkivaltiaista valtiomahtia.)
Haywood todistaa palkoistaan.
Todistajapaikalla Haywood, jota syyttäjälakimies kutsui "vieteritoilikuninkaaksi" salaliitossa, jonka tarkoituksena oli muka kukistaa Yhdysvaltain sotaohjelma, kielsi nasevasti, että hän oli koskaan ajanut väkivaltaisuuksien kehottavia oppeja ja vakuutti

Sosial. tuomitsevat Venäjän asioihin sekaantumisen

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 13, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Chicago, 12 p. elok. — (U. P.) Hallituksen salapolitiikan istuessa ja kuunnellussa sosialistien puoluekokouksen menoa jatkui kokous täällä tänään kolmelta istuntopäivää. Mahdollisesti on odotettavissa päätöslauselmaehdotuksia, jotka koskevat jollakin tavalla puolueen St. Louisin konventiosissa hyväksyttyä ohjelmaa, mutta muutosehdotuksia ei ole vielä esitetty.
Eugene V. Debs, entinen sosialistien presidentin ehdokas, joka nykyisin on syytettynä "epälojalaisista lausunnoista" puheessaan ilmoitti ilmaisevansa puolueen vallitsevan mielialan sotakysymyksessä. ("Hyvä"-huutoja.) "Minä hartaimmin toivon, ettei täällä kukaan yritä muuttaa puolueen ohjelmaa sodan suhteen," sanoi Debs heti sen jälkeen ja jatkoi selittäen, että nykyinen sota oli "kapitalistien sota, jossa ei ole työläisten paikka olla osallisena."
Kokouksessa hyväksyttiin myöskin päätöslauselma, jossa katkerasti tuomitaan liittoutuneitten Venäjän asioihin sekaantumista. Sotaväen Venäjälle lähettämisen sanotaan olevan mahdollittoman sovittaa minkään kansainvälisen periaatteen kanssa taikka edes kansainväliseen siivouteen. Päätöslausemmissa julistetaan, että liittoutuneet ovat yhtyneet salajuoneen Venäjän taantumuskasellisten aineiden kanssa "soviitti-tasavallan" tuhoamiseksi.
Scott Nearing ehdotti perustettavaksi Chicagon sosialistisen yliopiston, jossa kasvatettaisiin organisiajoita, kirjottajia ja luennonsijaita puolueelle.

Muistinpanoja Kansallistoimeenpanevan komitean kokouksesta elok. 8 p:nä 1918.

Uusi 15 henkilöä käsittävä toimeenpaneva komitea kokoontui ensi kerran elok. 8 p. Kokouksen kutsui järjestöksen kansallistiiteeri Adolph Germer. Läsnä olivat: Victor L. Berger, George H. Gobel, Dan Hogan, J. E. Katterfeld, James O'Neal, A. Shipplacoff ja John M. Work. Poissa olivat Stanley J. Clark, Emil Herman, Morris Hillquit, Fred W. Holt, Frederick Krafft, Walter T. Mills, Seymour Steadman ja A. Wagenknecht.
John M. Work valittiin puheenjohtajaksi. Bertha Hole Brown toimi kokouksen kirjuri-
"Tov. Hillquitin ilmoitettiin olevan sairaana; Kraft, Herman ja Wagenknecht ovat vankilassa; Thomas Mills toimii nykyään Non-Partisan liiton agitatorina ja hän ei sen vuoksi voi toimia kansallistoimeenpaneassa komiteassa.
Kokoukselle ilmoitettiin, että Stanley Clark ei ole ollut yhtämittaisesti puolueessa kolme vuotta, joka vaaditaan kansallistoimeenpaneavan komitean jäseninä. Kun Stanley Clark oli kaupungissa jätettiin hänen jäsenyydestään päättäminen myöhäsemäksi.
Tov. Shipplacoff ehdotti, että valittaisiin komitea laatimaan työllä järjestystä neuvottelukokoukselle. Hyväksyttiin.
Gobel ehdotti, että valittaisiin alakomitea, joka laati tai valmistaa asiakirjan eli ohjelman, jossa meidän suhteemme sotaan uudelleen selitetään.
Välittelyn jälkeen ehdotus hyljättiin. O'Neal ehdotti valittavaksi komitean, joka laati lausunnon kansainvälisestä suhteesta ja kotimaisista oloista (on

(Jatkoa neljännellä sivulla)

(Jatkoa neljännellä sivulla)

(Jatkoa neljännellä sivulla)

(Jatkoa neljännellä sivulla)